

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 października 2017r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Kurdziel

Protokolant: Aleksandra Klepacz

po rozpoznaniu na rozprawie 5 września 2017r. we W.

sprawy z powództwa K. W.

przeciwko Prezydentowi W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (art. 840 kpc)

I. oddala powództwo;

II. nie obciąża pozwanego kosztami procesu;

III. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu na rzecz Kancelarii radycy prawnego N. K. kwotę 1476 zł brutto, w tym 276 zł podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi.

UZASADNIENIE

Powód pozwem z dnia 16.08.2016 r. wniósł przeciwko stronie pozwanej- Prezydentowi W. pozew, w którym po ograniczeniu żądania pismem z dnia 11.05.2017 r., domagał się:

- pozbawienia w całości wykonalności tytułu wykonawczego decyzji (...) wobec powoda z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na rzecz pozwanego, Prezydenta W., Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we W.;

- przyznania pełnomocnikowi z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu tytułem wynagrodzenia prawem przepisanego pełnomocnikowi z urzędu, wskazując, iż koszty nie zostały uiszczone;

- zwolnienia powoda od kosztów procesowych w całości na podstawie dołączonego przez powoda oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania;

oraz o zabezpieczenie poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko powodowi przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia E. K. prowadzonego pod sygn. akt (...), do czasu prawomocnego zakończenia niniejszej sprawy.

W uzasadnieniu pozwu, powód wskazał, że na podstawie tytułów wykonawczych, tj. wyroków z dnia 27.08.1996 r., 19.01.1998 r., 25.07.2000 r. zaopatrzonych w klauzulę wykonalności w dniu 7.08.2000 r. oraz decyzji nr (...), prowadzone jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Śródmieścia E. K. pod sygn. akt (...) postępowanie egzekucyjne z wniosku Prezydenta W., Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we W.. Powód poinformował, że świadczenie dochodzone przez pozwanego pierwotnie przysługiwało, jednakże roszczenie uległo przedawnieniu, bowiem wnioski o wszczęcie egzekucji w tym zakresie wpłynęły do Kancelarii (...) pismem

z dnia 27.04.2016 r., a zatem bieg jego terminu nie został przerwany. Powód dodał, że pierwotny wniosek egzekucyjny, na podstawie którego prowadzona była egzekucja do dnia 27.04.2016 r. obejmował egzekucję świadczeń alimentacyjnych na rzecz pierwotnych wierzycieli, tj. A. W., K. W., M. W. oraz zaległości względem Funduszu Alimentacyjnego. We wszystkich zawiadomieniach dot. stanu zaległości, od kiedy wszczęto postępowanie egzekucyjne w sprawie i wezwaniach do zapłaty należności zaliczka alimentacyjna nie była uwzględniona, a jej wysokość wskazywała o zł. Egzekucja zaliczki alimentacyjnej następuje na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego przez komornika sądowego i jest to kwota wypłacona przez organ właściwy wierzyciela osobie uprawnionej na poczet należnego świadczenia alimentacyjnego, ustalonego na podstawie odrębnego tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna. Z tego też powodu do kwestii związanych z zaliczką alimentacyjną stosowane są w zakresie przedawnienia przepisy prawa cywilnego oraz kodeksu postępowania cywilnego, a nie przepisy prawa administracyjnego. Nie stanowi to jednak tytułu do rozszerzenia egzekucji i zaspokojenia się pozwanego z roszczenia przedawnionego. Roszczenie uległo przedawnieniu, bowiem pozwany nie wystąpił z wnioskiem egzekucyjnym w tym zakresie we właściwym czasie (od 2005 r.), a uczynił to dopiero 27.04.2016 r., gdy sprawa uległa przedawnieniu. Powód przypomniał również, że roszczenia z tytułu zaliczki przedawniają się z upływem 3 lat, a nawet gdyby przyjąć termin dłuższy, to na podstawie art. 125 § 1 k.c. sprawa została przedawniona, skoro egzekucja dotychczas była bezskuteczna, a wniosek o wszczęcie wpłynął w dniu 27.04.2016 r.

Powód poniósł również zarzut naruszenia zasad współżycia społecznego, określonego w art. 5 k.c., wskazując że w niniejszej sprawie zostały rażąco naruszone zasady współżycia społecznego poprzez pominięcie sytuacji rodzinnej i społecznej powoda. Dłużnik pozostaje w (...) Pomocy (...), a brak środków finansowych uniemożliwia mu dalsze leczenie i rehabilitację, co w konsekwencji powoduje, iż stan zdrowia dłużnika pogarsza się.

W świetle powyższego prowadzenie postępowania egzekucyjnego wobec powoda jest bezzasadne, albowiem świadczenie, które stanowi przedmiot tego postępowania wygasło wskutek jego przedawnienia.

Powód podniósł ponadto, iż zarzut przedawnienia i naruszenia może stanowić podstawę powództwa przeciwegzekucyjnego, jeżeli nie był on przedmiotem rozpoznania w sprawie, w której wydano orzeczenie stanowiące tytuł wykonawczy. Powód nie może ponosić negatywnych konsekwencji nieprawidłowego działania strony pozwanej, bowiem nie sposób akceptować sytuacji, w której powód musiałby spełniać świadczenie przedawnione.

Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych powód uzasadnił tym, iż nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku na utrzymaniu siebie i rodziny. W tym stanie rzeczy powód zmuszony jest wnieść o zwolnienie od kosztów sądowych, gdyż nie dysponuje środkami dostatecznymi na pokrycie kosztów sądowych, jak również nie jest w stanie poczynić oszczędności w swoich wydatkach.

Wniosek o zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, uzasadniony został tym, iż koszty te nie zostały uiszczone ani w części ani w całości przez powoda. Pełnomocnik powoda w tym zakresie wnosi o wielokrotność wynagrodzenia z uwagi na to, że analiza sprawy, przebadanie dokumentów oraz wskazanie dalszych rekomendacji powodowi było wyjątkowo czasochłonne, a stawka minimalna wynagrodzenia prawem przepisana jest nieadekwatna do nakładu pracy.

Powód dodał także, że w związku z połączeniem spraw oznaczonych następującymi sygnaturami: (...) oraz (...) pod wspólną sygn. akt (...), pismo z dnia 6.05.2016 r. zostało mylnie zatytułowane jako „Skarga na czynności Komornika” a w rzeczywistości stanowi powództwo przeciwegzekucyjne.

W odpowiedzi na pozew z dnia 29.12.2016 r., złożonej do Sądu w dniu 30.12.2016 r. strona pozwana wniosła o odrzucenie pozwu z powodu braku legitymacji procesowej pozwanego- Prezydenta W., a w przypadku nieuwzględnienia wniosku o odrzucenie, o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, strona pozwana zaprzeczyła twierdzeniom zawartym w pozwie i nie uznała żądania pozwu z następujących przyczyn. Oznaczony jako pozwany Prezydent W. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, D. Świadczeń Rodziny nie posiada zdolności procesowej w rozumieniu art. 67 § 1 k.p.c. z tych względów

pozew powinien być odrzucony. Dodatkowo, z ostrożności procesowej, pozwany podniósł, że zarzut przedawnienia jest całkowicie chybiony. Zgodnie z przepisami prawa brak jest terminu zaspokajania należności od dłużników alimentacyjnych. Przepisy prawa nakazują ich realizację do całkowitego zaspokojenia wierzycieli niezależnie od rodzaju należności, jakie zostały wypłacone na podstawie różnych aktów prawnych. Pozwany wskazał także na uzasadnienie decyzji z SKO z 5 września 2016 r., w której Kolegium orzekło w przedmiocie utrzymania w mocy decyzji odmawiającej umorzenia należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na rzecz uprawnionych K. W. i M. W., na wniosek powoda złożony w dniu 23.02.2016 r. Co więcej z informacji posiadanych u pozwanego, Komornik Sądowy Rewiru IX przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia otrzymał stosowny wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko powodowi, a pismo tego Komornika z dnia 14.10.2005 r. jedynie potwierdza fakt podjęcia czynności egzekucyjnych. Pozwany dodał, iż brak wypełnienia obowiązku alimentacyjnego przez powoda w sposób rażąco narusza zasady współżycia społecznego wyrażone w art. 5 k.c.

Pismem z dnia 9.05.2017 r., złożonym na rozprawie w dniu 11.05.2017 r., pełnomocnik powoda wykonując zobowiązanie Sądu podtrzymała roszczenie w zakresie pkt 4 pozwu oraz wniosła o zasądzenie pełnomocnikowi z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu tytułem wynagrodzenia prawem przypisanego, jednocześnie oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte przez powoda. Dodatkowo wskazała, że w pozwie omyłkowo jako pozwanego wskazano „MOPS, D. Świadczeń Rodzinnych”, zaś chodziło o „Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we W., Prezydent W.- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej”.

Postanowieniem z dnia 11.05.2017 r. Sąd umorzył postępowanie w zakresie żądań zgłoszonych w pkt 1,2,3,5, i 6 pozwu.

W dniu 24.05.2017 r. pełnomocnik powoda ustosunkowując się do odpowiedzi na pozew, zaprzeczyła w całości twierdzeniom i zarzutom pozwanego, poza wyraźnie przyznanymi na dalszym etapie postępowania oraz podtrzymała w całości żądanie i wnioski z pozwu, a mianowicie o: pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego decyzji (...) (w związku z wyrokami: Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia we Wrocławiu w sprawie o sygnaturze akt RIII C 832/96, Sądu Rejonowego we Wrocławiu w sprawie o sygnaturze akt (...), Sądu Rejonowego we Wrocławiu w sprawie o sygnaturze akt (...), zaopatrzonych w klauzulę wykonalności w dniu 7.08.2000 r.) wobec powoda z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na rzecz pozwanego, Prezydenta W., Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we W. oraz o przyznanie pełnomocnikowi z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu tytułem wynagrodzenia prawem przepisane.

W dalszej części ustosunkowując się do odpowiedzi na pozew, powód podniósł, że nie zgadza się ze stanowiskiem pozwanego, że zarzut przedawnienia jest chybiony, a dowody powołane przez pozwanego z dokumentów w postaci wniosku o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej czy decyzja SKO z dnia 5.06.2016 r. nr SKO (...) nie powinny zasługiwać na uwzględnienie. Wniosek o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej kierowany do pozwanego przez ówczesnego Komornika Sądowego J. K. w 2005 r. służył jedynie ustaleniu prawa do zaliczki alimentacyjnej i nie świadczy o podjęciu dalszych czynności egzekucyjnych, jak twierdzi strona pozwana.

Powód nie zgadza się też błędnym w jego ocenie przekonaniem pozwanego, że „zgodnie z przepisami prawa brak jest terminu zaspokajania należności od dłużników alimentacyjnych. Przepisy prawa wręcz nakazują ich realizację do całkowitego zaspokojenia wierzycieli niezależnie od rodzaju należności, jakie zostały wypłacone na podstawie różnych aktów prawnych”. Powołana Decyzja SKO dotyczy interpretacji przepisów w zakresie umorzenia należności powstałych z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego a istota sporu sprowadza się do ustalenia podstawy prawnej w tym zakresie. Pełnomocnik powoda wskazuje, że egzekucja zaliczki alimentacyjnej następuje na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Zaliczka to kwota wypłacona przez organ osobie uprawnionej na poczet należnego świadczenia alimentacyjnego, ustalonego na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna. Z tego powodu do kwestii związanych z zaliczką stosowane są w zakresie przedawnienia przepisy prawa cywilnego oraz kodeksu postępowania cywilnego, a nie przepisy prawa administracyjnego. Ponadto pełnomocnik powoda nadmienił, iż zarzut przedawnienia i naruszenia może stanowić podstawę powództwa przeciwegzekucyjnego, jeżeli nie był on przedmiotem rozpoznania w sprawie, w której wydano orzeczenie stanowiące tytuł wykonawczy. Powód nie może ponosić zatem negatywnych konsekwencji nieprawidłowego działania strony pozwanej, bowiem

nie sposób zaakceptować sytuację, w której powód musiałby spełniać świadczenie przedawnione. Dodatkowo pełnomocnik powoda wskazał, że powód utrzymuje się za kwotę niespełna 200 zł, a środkami higienicznymi dysponuje jedynie dzięki wsparciu przyjaciół. Według oceny powoda pozwany podniósł bezzasadne i nieistotne z punktu widzenia sporu zarzuty pod adresem powoda i z tych względów powództwo powinno być uwzględnione.

W piśmie przygotowawczym z dnia 23.06.2017 r., wniesionym do Sądu w dniu 26.06.2017 r. strona pozwana podniosła następujące kwestie. Liczba dzieci powoda i czas trwania obowiązku alimentacyjnego są w sprawie bezsporne, a wskazane przez powoda okoliczności, które utrudniały mu realizację obowiązku alimentacyjnego nie mają wpływu na zobowiązanie do zwrotu zaliczki. Pozwany zaprzeczył ponadto, jakoby aktualny dochód powoda był obciążony egzekucją, wskazując, że stan zaległości powoda wynosi 1.712,05 zł i pozostaje niezmienny od dnia powstania tytułu. Dodatkowo pozwany wskazał, że możliwość i zasadność umorzenia zaliczki nie podlega kognicji sądów powszechnych i w chwili obecnej, zgodnie z zeznaniem świadka, a jest przedmiotem postępowania przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym we W.. Co więcej pozwany powołał się na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7.07.2016 r., sygn. akt I OSK 2816/14, w którym wyraźnie stwierdzono, że zwrot zaliczki alimentacyjnej ma charakter publicznoprawny, nie przedawnia się, a egzekucja tej należności prowadzona jest aż do całkowitego zaspokojenia wierzyciela. Na koniec pozwany podniósł, że deklaracja pracownika organu zawarta w piśmie z dnia 12.04.2016 r. nie może być uznana za umorzenie należności w rozumieniu art. 58 ustawy o finansach publicznych, ponieważ pracownik organu nie był uprawniony do składania takich oświadczeń, a z treści oświadczenia, że „egzekucja nie będzie prowadzona”, nie wynika fakt umorzenia. Co więcej w chwili obecnej organ nie prowadzi egzekucji, oczekując na poprawę sytuacji powoda, lub jego uzasadniony wniosek o umorzenie należności.

W toku sprawy, Strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14.10.2005 r. Komornik Sądowy Rewiru IX przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia J. K. działając na podstawie tytułu wykonawczego Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia z dnia 25.07.2000 r. sygn. akt (...), skierował do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wypełniony przez wierzyciela B. D. wniosek o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej, wskazując przy tym na bezskuteczność postępowania egzekucyjnego oraz wysokości wyegzekwowanego świadczenia alimentacyjnego.

Dowód:

- wniosek Komornika Sądowego Rewiru IX przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia J. K. z dnia 14.10.2005 r., k. 43w aktach (...).

W dniu 28.10.2005 r. z upoważnienia Prezydenta W. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał decyzję (...), na podstawie której przyznał B. D. świadczenie w formie zaliczki alimentacyjnej przyznanej na rzecz A. W. w kwocie 120 zł miesięcznie za okres od 1.10.2005 r. do 31.08.2006 r., w formie zaliczki alimentacyjnej przyznanej na rzecz K. W. w kwocie 120 zł miesięcznie za okres od 1.10.2005 r. do 31.08.2006 r. oraz w formie zaliczki alimentacyjnej przyznanej na rzecz M. W. w kwocie 120 zł miesięcznie za okres od 1.10.2005 r. do 31.08.2006 r.

Zgodnie z treścią tej decyzji świadczenia za miesiąc X i XI 2005 r. miały być wypłacone za pośrednictwem poczty, a od miesiąca XII 2005 r. w terminie według wykazu, w kasie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. (...).

Dowód:

- Decyzja (...), k. 9.

Pismem z dnia 12.04.2016 r. pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej L. D. we W. poinformowała, że egzekucja przeciwko powodowi nie będzie prowadzona.

Dowód:

- pismo z dnia 12.04.2016 r., k. 78

Na dzień 19.04.2016 r. pozwany zalegał z płatnością rat alimentów na kwotę 35.747,96 zł wraz z odsetkami w wysokości 11.190,53 zł na rzecz wierzycielki/ wierzyciela, tj. K. W., M. W. oraz A. W.. Komornik nie prowadził egzekucji alimentów bieżących na rzecz wierzyciela A. W. od 4.03.2014 r., na rzecz M. W. i K. W. od dnia 4.11.2015 r. Zaległości wobec Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we W. z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej wynoszą 0,00 zł, a Komornik nie prowadził egzekucji w celu wyegzekwowania świadczeń wypłaconych z zaliczki alimentacyjnej. Wierzyciele K. W., M. W. oraz A. W. w toku całego postępowania nie otrzymali alimentów w pełnej zasądzonej wysokości. W toku postępowania dłużnik od 18.12.1996 r. dokonał wpłat w łącznej wysokości 51.371,65 zł.

Dowód:

- zaświadczenie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia E. K., k. 248-251 w aktach (...).

W dniu 27.04.2016 r. strona pozwana złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia we Wrocławiu E. K. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko powodowi powołując się na ostateczną, zrealizowaną decyzję przyznającą zaliczkę alimentacyjną na rzecz uprawnionych A. W., K. W. oraz M. W., tj. decyzję (...) z dnia 28.10.2005 r. We wniosku strona pozwana wskazała, że wysokość zadłużenia na dzień 27.04.2016 r. wynosiła 3.098,05 zł (wraz z opłatą 5%) bez pomniejszania kwoty po uchyleniu obowiązku alimentacyjnego na rzecz A. W.. Jak sposób prowadzenia egzekucji strona pozwana wskazała egzekucję z kont bankowych, ruchomości powoda w miejscach zamieszkania, pojazdów stanowiących własność powoda, wierzytelności i innych praw majątkowych, wynagrodzenia ze stosunku pracy, świadczeń emerytalno-rentowych i innych z ZUS, przychodów z działalności gospodarczej oraz nieruchomości.

Dowód:

- wniosek strony pozwanej z dnia 27.04.2016 r., k. 256-257 w aktach (...).

W dniu 27.04.2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia E. K. umorzyła postępowanie egzekucyjne w części alimentów zaległych na rzecz wierzycieli K., M. i A. W. i rozszerzyła egzekucję o należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we W..

W zawiadomieniu o stanie zaległości z tego samego dnia, Komornik ustaliła zaległości z tytułu zaliczki alimentacyjnej w wysokości 3.098,05 zł, opłatę egzekucyjną na kwotę 571,59 zł oraz opłatę stałą i wydatki gotówkowe na kwotę 2.581,16 zł.

Dowód:

- postanowienie Komornika Sądowego E. K. z dnia 27.04.2016 r., k. 258 w aktach (...);

- zawiadomienie Komornika Sądowego E. K. z dnia 27.04.2016 r., k. 259 w aktach (...).

Pismem z dnia 13.05.2016 r. strona pozwana wskazała, że zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki na dzień 11.05.2016 r. wynosi 1.712,05 zł.

Dowód:

- pismo strony pozwanej z dnia 13.05.2016 r., k. 264 w aktach (...).

W zawiadomieniu o stanie zaległości z dnia 6.07.2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia E. K. ustaliła zaległości z tytułu zaliczki alimentacyjnej w wysokości 1.712,05 zł, opłatę egzekucyjną na kwotę 315,88 zł oraz opłatę stałą i wydatki gotówkowe na kwotę 1.974,32 zł.

Dowód:

- zawiadomienie Komornika Sądowego E. K. z dnia 6.07.2016 r., k. 268 w aktach (...).

Postanowieniem z dnia 13.07.2016 r. na skutek wniosku powoda o umorzenie postępowania egzekucyjnego, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia E. K. oddaliła wniosek powoda o umorzenia postępowania egzekucyjnego, z uwagi na niespełnienie przesłanek określonych w art. 825 pkt 2 k.p.c.

Dowód:

- postanowienie Komornika Sądowego E. K. z dnia 13.07.2016 r., k. 325 w aktach (...).

Postanowieniem z dnia 26.08.2016 r. na skutek wniosku powoda o umorzenie postępowania egzekucyjnego, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia E. K. oddaliła wniosek powoda o umorzenia postępowania egzekucyjnego, z uwagi na niespełnienie przesłanek określonych w art. 825 pkt 2 k.p.c. oraz oddaliła wniosek powoda o zawieszenie postępowania egzekucyjnego, z uwagi na niespełnienie przesłanek określonych w art. 820 zdanie 2 k.p.c

Dowód:

- postanowienie Komornika Sądowego E. K. z dnia 26.08.2016 r., k. 354 w aktach (...).

Pismem z dnia 24.04.2017 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia E. K. poinformowała powoda, że potrącenia, jakie otrzymuje ze świadczenia emerytalno- rentowego, tj. w dniu 12.01.2017 r. w wysokości 317,85 zł, w dniu 14.02.2017 r. w wysokości 317,85 zł oraz w dniu 14.03.2017 r. w wysokości 354 zł są przekazywane do depozytu sądowego.

Dowód:

- pismo Komornika Sądowego E. K. z dnia 24.04.2017 r., k. 395 w aktach (...).

Na powódzie nie ciąży obowiązek alimentacyjny. Wobec córki A. W. obowiązek ustał w 2003 r., wobec M. W. i K. W. od 2012 r.

Powód ma prawostronny niedowład kończyn oraz lewostronny niedowład twarzoczaszki. Od 2013 r. powód jest trwale i całkowicie niezdolny do pracy.

Aktualnie wszystkie postępowania z tytułu egzekucji świadczeń alimentacyjnych są umorzone, za wyjątkiem postępowania z tytułu zaliczki alimentacyjnej, z tytułu którego zadłużenia na dzień 12.06.2017 r. wynosi około 1.712 zł.

Powód ma umorzone również zadłużenie z tytułu świadczeń alimentacyjnych wobec ZUSu, które wynosiło około 50.000 zł.

Powód ponosi odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej w kwocie 457 zł miesięcznie oraz obecnie kwota świadczenia z tytułu renty to 1000 zł brutto.

Dowód:

- zeznania świadka H. Z. na rozprawie w dniu 12.06.2017 r., protokół elektroniczny i skrócony, k.163;

- adnotacja urzędowa z dnia 12.06.2017 r., k. 160;

- przesłuchanie powoda na rozprawie w dniu 11.05.2017 r., protokół elektroniczny i skrócony, k. 139.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wywodził swoje roszczenie z art. 840 §1 pkt 2 k.p.c. zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. (brzmienie przepisu obowiązujące w dniu wytoczenia powództwa, zgodnie z przepisem art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 10.07.2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, (Dz. U. z 2015 r. poz. 1311, z późn. zm.)).

Celem wskazanego powyżej powództwa jest udaremnienie możliwości przeprowadzenia jakichkolwiek czynności egzekucyjnych na podstawie określonego tytułu wykonawczego, jeżeli ziszcza się zdarzenia powodujące np. wygaśnięcie zobowiązania objętego tytułem wykonawczym albo które powodują niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego.

W sprawie bezsporne było to, że w okresie od 1.10.2005 r. do 31.08.2006 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie decyzji (...) z dnia 28.10.2005 r. przyznał dzieciom powoda A. W., M. W. i K. W. świadczenie w formie zaliczki alimentacyjnej w kwocie 120 zł miesięcznie na każde dziecko. Z uwagi na fakt, że powód nie dokonał zwrotu w całości wypłaconych świadczeń, w dniu 27.04.2016 r. strona pozwana skierowała do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi, ostatecznie celem wyegzekwowania kwoty 1.712,05 zł.

Z uwagi na podniesione przez powoda twierdzenia oraz zarzuty strony pozwanej, spór sprowadzał się przede wszystkim do ustalenia legitymacji biernej strony pozwanej, czy roszczenie dochodzone przez stronę pozwaną jest przedawnione, czy pismem z dnia 12.04.2016 r. strona pozwana odstąpiła od prowadzenia działań egzekucyjnych przeciwko powodowi, a jeśli nie, to czy w okolicznościach niniejszej sprawy, z uwagi na przepis art. 5 k.c. może dojść do wygaśnięcia tytułu wykonawczego, chociażby na tej podstawie.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w sprawie na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony, akt egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Śródmieścia we Wrocławiu E. K. sygn. akt (...), zeznań świadka H. Z. oraz przesłuchania powoda. Żadna ze stron nie kwestionowała wiarygodności tych dowodów, także i Sąd nie miał wątpliwości co do ich mocy dowodowej.

Odnosząc się zatem do legitymacji biernej strony pozwanej, wskazać należy, że dopiero posiadanie przez określony podmiot zdolności sądowej oraz zdolności procesowej daje mu uprawnienie do bycia stroną w postępowaniu sądowym, a źródłem takiego uprawnienia jest niewątpliwe prawo materialne, zatem aby dany podmiot mógł być stroną określonego postępowania sądowego w rozumieniu materialnoprawnym, musi pozostawać w stosunku do określonego przedmiotu konkretnego sporu w stosunku prawnym regulowanym przez normy prawa materialnego. Z tego bowiem stosunku prawnego wynika uprawnienie do występowania z określonym roszczeniem (legitymacja procesowa czynna) bądź do bycia adresatem określonego roszczenia (legitymacja procesowa bierna). Legitymacja procesowa stanowi materialnoprawną przesłankę roszczenia i jako taka podlega ocenie Sądu z urzędu każdym stanie postępowania, a jej brak w momencie rozstrzygnięcia sprawy prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22.12.2016 r., sygn. akt I ACa 650/16, Lex nr 2191494).

Biorąc pod uwagę powyższe, wskazać należy, że powód prawidłowo określił stroną pozwaną jako Prezydenta W., bowiem kwestie związane ze ściąganiem równowartości wypłaconych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zaliczek alimentacyjnych regulowane były przez przepisy ustawy z dnia 22.04.2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r., nr 86, poz. 732). Ustawa ta została wprawdzie uchylona ustawą z dnia 7.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jednakże przepisy intertemporalne ustawy uchylającej, tj. art. 41 stanowiły, że sprawy o zaliczki alimentacyjne, do których prawo

powstało do dnia wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu na zasadach i w trybie określonym w przepisach dotychczasowych. Zatem wskazując, że prawo do zaliczki alimentacyjnej powstało na skutek decyzji z dnia 28.10.2005 r., w sprawie zastosowanie znajdują przepisy dotychczasowe, tj. powołana ustawa z dnia 22.04.2005 r., w tym art. 2 pkt 4, który definiował, że organem właściwym jest wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Dlatego w sprawach o egzekucję świadczeń alimentacyjnych, organ wierzyciela ma zdolność sądową przyznaną przepisem szczególnym, bowiem to decyzja Prezydenta Miasta stanowiła podstawę przekazywania przez Komornika Sądowego organowi właściwemu wierzyciela kwot wyegzekwowanych od dłużnika świadczeń alimentacyjnych.

W nawiązaniu do zarzutu przedawnienia, Sąd zauważa, że wprawdzie powód ma rację, że wniosek z dnia 14.10.2005 r. o ustalenie prawa do zaliczki alimentacyjnej kierowany przez ówczesnego Komornika Sądowego J. K. służył wyłącznie ustaleniu prawa do zaliczki i nie może być interpretowany, jako wniosek o podjęcie czynności egzekucyjnych, czyli nie mógł stanowić podstawy prawnej takich czynności, ponieważ podstawą taką mogła być jedynie decyzja właściwego organu stanowiąca tytuł do wszczęcia postępowania, a właściwy wniosek został złożony dopiero w kwietniu w 2016 r. i od chwili wydania decyzji do chwili wszczęcia postępowania minęło lat 10, to nie ma racji powód, że do takich roszczeń znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego. Należy mieć na uwadze, że żaden z przepisów nie formułuje takiego odesłania w odniesieniu do należności publicznoprawnych, a odesłanie, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 22.04.2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej stanowi wyłącznie o tym, że po wydaniu decyzji o przyznaniu zaliczki, postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu jest prowadzone w dalszym ciągu według przepisów ustawy Kodeks postępowania cywilnego, zatem nie może to prowadzić do wniosku, że stosując procedurę cywilną, można zastosować także przepisy materialne o przedawnieniu. Znajduje to potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, powołanym w piśmie strony pozwanej z dnia 23.06.2017 r., tj. wyroku z dnia 7.07.2016 r. I OSK (...), zgodnie z którym „W doktrynie wskazuje się, że poza przypadkami roszczeń odszkodowawczych będących skutkiem niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej, które dziś są regulowane przez kodeks cywilny, kwestia przedawnienia roszczeń na gruncie prawa administracyjnego nie jest jasna. Ogólne pojęcie przedawnienia w prawie administracyjnym, jak się wydaje, nie występuje (M. P.-S., Kodeks cywilny. Komentarz, W. K. 2014, uw. 7 do art. 117). Nawet wobec roszczeń pieniężnych o wypłatę odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomości, stanowiących roszczenie cywilnoprawne, uznaje się, że z woli ustawodawcy, zarówno pod rządami ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 z późn. zm.), jak i obecnie obowiązującej ustawy o gospodarce nieruchomościami - o tym roszczeniu orzeka się w drodze decyzji w postępowaniu administracyjnym, oceny w tej materii należy dokonywać na podstawie przepisów materialnego prawa administracyjnego. W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że na gruncie prawa administracyjnego o przedawnieniu roszczenia, ustalonego decyzją administracyjną, można mówić jedynie wtedy, gdy przepis prawa wyraźnie tak stanowi. (...) wszelkie obowiązki, nałożone decyzją administracyjną, podlegają wykonaniu niezależnie od upływu czasu, chyba że konkretny przepis stanowi inaczej (wyrok NSA z: 25.6.1999 r., (...) SA (...), Lex 473502; 8.7.2011 r., I OSK (...), Lex 1082633, aprobowany przez M. P.-S. - op. cit., uw. 7 do art. 117). Organ odwoławczy winien rozpatrzyć sprawę po raz wtóry, mając na uwadze, że prawo administracyjne nie wprowadza żadnym przepisem, mogącym mieć zastosowanie w sprawie, przedawnienia roszczenia o zwrot przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconej zaliczki. Z art. 43 ust. 1 upal wynika jednoznacznie, że egzekucję należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych prowadzi się w dalszym ciągu aż do ich zaspokojenia na podstawie dotychczasowych przepisów. W art. 12 ust. 5 udal wskazano, że po otrzymaniu decyzji o przyznaniu osobie uprawnionej zaliczki komornik sądowy przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy organu właściwego wierzyciela kwoty wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego, aż do pełnego pokrycia należności. W doktrynie trafnie wskazuje się, że z uwagi na publicznoprawny charakter świadczenia (zaliczki alimentacyjnej), egzekucja zwrotu zaliczki alimentacyjnej wraz z należną karą pieniężną, prowadzona jest na rzecz wójta do chwili. W której wójt uzyska całkowitą kwotę wypłaconej wcześniej zaliczki wraz z należną karą pieniężną (W. Maciejko, Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczka alimentacyjna. Komentarz, C.H. Beck 2007, s. 352, nb 2; s. 354-355, nb 4)”. Zatem o przedawnieniu roszczenia ustalonego decyzją administracyjną, można mówić jedynie wtedy, gdy przepis prawa tak stanowi, jeśli zaś takiego przepisu brak, to obowiązki wynikające z takiej

decyzji podlegają wykonaniu niezależnie od upływu czasu. W odniesieniu do zaliczki alimentacyjnej pogląd taki został wyrażony wprost w piśmiennictwie, z powołaniem się na przepisy art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 22.04.2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, że egzekucja zwrotu zaliczki wraz z karą pieniężną prowadzona jest na rzecz wójta, burmistrza i prezydenta do chwili, w której uzyska on całkowitą zwrot wypłaconej wcześniej zaliczki wraz z karą pieniężną.

Odwołując się do kolejnej kwestii, czyli charakteru pisma strony pozwanej z dnia 12.04.2016 r., podpisanego przez pracownika L. D., to podkreślić należy, nie mogło ono wywołać materialnoprawnych skutków względem powoda, ponieważ nie stanowiło ono decyzji administracji podjętej we właściwym trybie, zgodnym z przepisami ustawy. Brak jest podstaw do przyjęcia, aby osoba, która podpisała to pismo, była uprawniona do podejmowania decyzji skutkujących uchynieniem ustawowego obowiązku zwrotu zaliczki czy też umorzenie należności, mających charakter publicznoprawnych.

W zakresie stanowiska powoda, że w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do zastosowania art. 5 k.c., który stanowi, że nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego, to Sąd podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie, m.in. wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30.01.1986 r., sygn. akt III CZP 77/85, zgodnie z którym „Niekorzystna zmiana sytuacji materialnej dłużnika, jaka nastąpiła po powstaniu tytułu egzekucyjnego, nie stanowi zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.)” czy też wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27.01.1999 r., sygn. akt II CKN 151/98, wskazujący że „Artykuł 5 k.c. nie może stanowić skutecznej podstawy trwałego pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.”, jak i w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10.07.2015 r. I ACa 108/15, w którym Sąd uznał za niedopuszczalne powództwa przeciwegzekucyjne na dyspozycji art. 5 k.c.

Mając na uwadze powyższe, powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku.

O kosztach orzeczono w pkt II wyroku, wskazując jako podstawę orzeczenia przepis art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 102 k.p.c. Stosownie do przepisu art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zgodnie zaś z przepisem art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Powołany przepis art. 102 k.p.c. urzeczywistnia zasadę słuszności i stanowi wyłom w zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu pozostawiając Sądowi pewną swobodę w przyznawaniu zwrotu kosztów procesu (por. postanowienie SN z dnia 13.10.1976 r., IV PZ 61/76) Art. 102 k.p.c. nie konkretyzuje jednak pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, dlatego też ich kwalifikacja należy do Sądu, po rozważeniu całokształtu okoliczności konkretnej sprawy. Do kręgu okoliczności branych przez Sąd po uwagę należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego.

Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie zachodziły szczególne okoliczności uzasadniające nieobciążanie powoda kosztami postępowania. Sąd zauważył, że powód jest osobą znajdującą się o trudnej sytuacji życiowej i materialnej i aktualnie nie ma możliwości osiągnięcia dochodów, co w pełni uzasadnia zastosowanie art. 102 k.p.c.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu, orzeczono w pkt III wyroku, na podstawie rozporządzenia obowiązującego w dacie wytoczenia powództwa, tj. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.